

Recull de Premsa

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Taula de contingut

Dansa i clàssica La Vanguardia - Catalán - 11/11/2018	3
CITES La Vanguardia - Catalán - 11/11/2018	4
«Deixo la presidència, però he volgut seguir dins l'entitat amb la comissió dels actes del centenari» Regió 7 - 11/11/2018	5
BMLD posa disseny a la il · luminació en gran L'Econòmic - 11/11/2018	6
No tornen els quinquis, torna la pobresa El Periódico de Catalunya - Catalán - 11/11/2018	7
Alguien tiene que contarlo El Periódico de Catalunya Especial - 11/11/2018	8
ROGER MAS JOE DOLMAN Ara - 10/11/2018	9
Plensa: una trajectòria La Vanguardia Culturas - Catalán - 10/11/2018	10
+ concerts La Vanguardia Que Fem - 09/11/2018	17

11 Novembre, 2018

Dansa i clàssica

MARICEL CHAVARRÍA

UN MÓN DE DANSA PER A LA INFÀNCIA. Entre les constel·lacions que l'Àngels Margarit, la directora del Mercat de les Flors, presenta aquesta temporada, hi ha la del col·lectiu Big Bouncers, format el 2012 per les creadores Cecília Colacrai, Anna Rubirola i Mireia de Querol, que no només crea peces per a escena sinó performances per a altres espais, a més del seu vessant pedagògic. Com que parteix del festival *El més petit de tots* que té lloc al Mercat aquesta setmana, Big Bouncers porta una peça coproduïda per aquest teatre que és un viatge per un ecosistema on poden aparèixer tota mena d'éssers, formes, colors i sons: *Jungla*, per a petits i adults, amb cossos que es camuflen, brillen, floten, reboten... Al mateix festival hi haurà propostes del Dance Theatre Aura-co de Finlàndia, dels danesos Aaben Dans i dels noruecs Dybwikdans.

DEL 15 AL 18/XI MERCAT DE LES FLORS

L'OSV AMB LA MÚSICA DE PEL·LÍCULES. La Simfònica del Vallès repeteix l'experiència d'oferir un programa de bandes sonores que evocaran clàssics com *Star Wars*, *Alien*, *ET*, *Trobades en la tercera fase* o *El planeta dels simis*. El que va ser el seu director titular, Rubén Gimeno, dirigeix com a convidat, mentre que l'actor i guionista Iván Morales s'encarrega del guió.

17/XI PALAU DE LA MÚSICA CATALANA 18.30 HORES

EL FI DE SETMANA AMB L'OBC

El mestre Sylvain Cambreling arriba fresc de dirigir peces simfòniques de Messiaen i proposa amb l'OBC un programa amb obres que els seus compositors van fer perquè volien: *Les Offrandes oubliées* de Messiaen, on transforma en música els seus pensaments; *El concert per a piano núm. 4* de Beethoven –amb Garrick Ohlsson–, que va suposar la seva última aparició pública com a solista, i la *Sinfonia fantàstica* de Berlioz.

16, 17 I 18/XI L'AUDITORI

11 Noviembre, 2018

Música

ESTEBAN LINÉS

FAR I GUIA MUSICAL. El guitarrista Bill Frisell ofereix al Festival de Jazz de Barcelona un recital sol davant l'audiència. Desglossarà el seu últim disc, *Musíc IS*.

12/XI. AUDITORI DEL CONSERVATORI DEL LICEU. 20.30 H

AROMA DE BLACK CROWES. La banda Magpie Salute, format per tres antics Black Crowes, es presenten per presentar la seva estrena discogràfica *High water I*.

13/XI. RAZZMATAZZ 2. 20 HORES

ESTRENA I GENEROSA. A mig camí del flamenc i la clàssica, Mayte Martín es presenta a la sèrie De Cajón! amb l'excusa del seu últim *Tempo rubato*. Comptarà amb el Quartet Qvixote o la bailaora Belén Maya com a convidada especial.

13/XI. BARTS. 21 HORES

ATÍPICS BRITÀNICS. Del 1996, els britànics The Coral continuen basculant entre la

veu de James Skelly, revivalisme guitar-
rer i el seu recent *Move through the dawn*.

13/XI. SIDECAR. 21 HORES

PLORANT A BEBO. Fa tres lustres de l'aparició de *Lágrimas*, firmat per Bebo Valdés y Diego El Cigala. El cantaor oferirà intensitat emotiva acompanyat de trio flamenc, entre ells el piano de Jaime Calabuch, Jumi-
tus.

14/XI. PALAU DE LA MÚSICA. 21 HORES

INTENSITAT POP. The New Raemon, l'aposta més musculosa de Ramón Rodríguez, presenta a la ciutat el flamant *Una canción de cuna entre tempestades*.

15/XI. APOLO. 21 HORES

PIONERS DE LA CONTUNDÈNCIA. El Festival del Mil·lenni acosta a la banda d'homenatge MC50, amb l'original Wayne Kramer dels MC5 juntament amb músics de Fugazi o Soundgarden.

16/XI. APOLO. 21 HORES

Entrevista Ignasi Farràs

Expresident de l'Orfeó Nova Solsona durant vuit anys. Farràs ha deixat el seu mandat quatre mesos abans per facilitar a la nova presidenta les tasques de celebració del centenari de l'entitat musical solsonina, que va actuar per primer cop l'any 1919

«Deixo la presidència, però he volgut seguir dins l'entitat amb la comissió dels actes del centenari»

► L'assemblea general va fer pública Magda Miralles com a nova presidenta

■ A Ignasi Farràs, anterior president de l'Orfeó Nova Solsona, li faltaven quatre mesos per complir els vuit anys de mandat. Tanmateix, volia deixar pas a la nova presidenta, Magda Miralles, davant la imminent celebració del centenari de l'entitat solsonina. El primer concert de l'orfeó va ser per la Festa Major de Solsona del 1919, quan un grup d'amics es va ajuntar per cantar la Salve. Tot i així, l'entitat va ser fundada oficialment el 1920. I serà el proper mes de setembre quan es començarà a celebrar l'aniversari dels cent anys de creació de l'orfeó. Ja hi ha una comissió que es reuneix periòdicament per preparar-ho, i entre els seus membres hi ha Farràs, que, tot i deixar la presidència, no abandonarà la seva vinculació amb l'entitat que, segons ell, té una gran incidència en la vida social i cultural de Solsona.

■ Per què deixa de ser president just abans del centenari?

■ En principi, el meu mandat acabava el mes de març del 2019, després de dues legislatures. Em vaig posar en context, i vaig voler facilitar la feina de la persona següent que exercís la presidència de l'entitat. Perquè si ara ja hem començat les primeres reunions de cara a les activitats de celebració del centenari, d'aquí a quatre mesos estaran molt més avançades, i no crec que sigui gaire idoni canviar de president en aquell moment. Quan ho havia decidit, vaig comunicar-ho a la junta i els va semblar bé. Llavors, a l'assemblea general es va donar a conèixer públicament.

■ Però no deixa del tot l'entitat.

■ De fet, no l'he deixada mai. Els meus pares ja eren socis i jo sempre ho he estat, a part de seguir la immensa majoria dels concerts. Ara sóc a la comissió de preparació de les activitats de celebració del centenari. Som entre quinze i vint persones, i a la vegada tenim diversos grups específics, com ara l'econòmic.

■ Quines activitats prepareu?

■ Encara han d'anar agafant forma, però volem fer venir l'Orfeó

Català a Solsona, i també volem que sigui un any en general molt participatiu, amb assajos oberts, visites a les escoles, a d'altres municipis de la comarca... Imaginem el cor a Ardevol cantant després d'una missa, per exemple. També hem obert el concurs per escollir el logotip dels cent anys. Les propostes es poden portar a l'oficina de turisme de Solsona i hi ha marge fins al febrer. La persona que efectui el disseny guanyador s'emportarà 200 euros.

■ Com va començar la presidència de l'Orfeó?

■ Fa gairebé vuit anys que vaig començar a ser president. En aquell moment ho vaig agafar amb molta il·lusió. Era un moment proper a la jubilació per a mi, i em motivava seguir estant estretament vinculat a entitats, com sempre m'ha agradat. Fins i tot més a fons, ja que un càrrec de president així ho comporta. Per ser president o presidenta de l'orfeó has de ser soci i has d'estar vinculat a l'entitat, tot i que no pots ser membre del cor. Hi ha una comissió que decideix qui pot exercir la presidència i li proposa.

■ I com ha estat l'evolució en aquestes dues legislatures?

■ Les funcions principals de la presidència són orientar i quadrar els números de l'entitat. I el principal objectiu que em vaig plantejar va ser treballar el més dignament possible l'aspecte de la representabilitat, que el cor funcionés i la junta de l'entitat també. Pel que fa a l'estil musical, s'ha mantingut força en els darrers anys. I el que hem intentat buscar ha estat el desenvolupament d'obres de gran format. Per exemple, *el Rèquiem* de Gabriel Fauré o les *Passions de Sant Joan i Sant Mateu*. I el 30 de setembre passat vam cantar al santuari del Miracle pel seixantè aniversari de la Coral Cardonina. També hi va haver la presència de l'Orfeó Manresà, i vam omplir de públic l'església!

■ On us han portat les diverses actuacions?

■ A Igualada, al Kursaal de Manresa, i fins i tot al Palau de la Música de Barcelona o a la basílica de Santa Maria la Major de Roma, i també a Pàdua i a Venècia, en una estada a Itàlia. I a Solsona, sobretot a Solsona. L'orfeó és una entitat que té una gran incidència en la

«Els meus pares ja eren socis de l'entitat i jo he anat, des de petit, a la majoria de concerts»

«Darrerament, l'Orfeó s'ha rejuenit molt. És un dels motius pels quals li imagino un futur bonic»

vida social i cultural de la ciutat, sempre col·labora amb la majoria d'activitats que li ho proposen: per la Diada de l'Onze de Setembre, per les festes nadalenques, amb motiu de la celebració dels 425 anys de l'església a Solsona... Llavors, per la Festa Major de Solsona sempre cantem la salve a la catedral. De fet, va ser el primer concert que va fer l'entitat històricament, el 1919. Va ser l'embrió de tot plegat. Abans, gairebé totes les actuacions s'havien de fer a la catedral, però amb l'aparició de la Sala Polivalent i del Teatre Comarcal hem ampliat els llocs on cantar. I també sortim a carrers i places, o entrem a l'hospital.

■ Quines seran les properes actuacions?

■ El concert de Santa Cecília és un clàssic, al final de novembre. Llavors, al principi del desembre el cor sol cantar al bell mig de la plaça Major. Als voltants de Nadal sortim al carrer altra vegada per cantar nades en diversos punts del nucli antic de Solsona, i també a l'hospital.

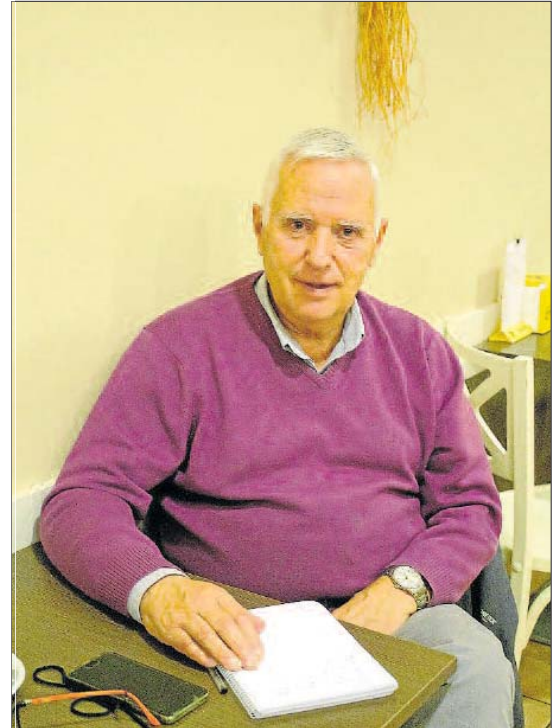
■ Quina rebuda té l'entitat per part del públic?

■ Tenim molt bona rebuda. Sobretot, a Solsona, i això fa la feina de la persona que exerceix com a presidenta molt i molt fàcil i sovint agraïda. A més, tenim el suport de l'Ajuntament solsoní, el Consell Comarcal del Solsonès, el bisbat de Solsona, la parròquia i el capítol catedralici, i empreses que com a sòcies protectores donen suport econòmic a l'entitat. Tenen ben present que l'orfeó dona prestigi a la ciutat.

■ Com veu el futur de l'orfeó?

■ En els darrers anys, l'orfeó s'ha rejuenit molt, i tenim més d'una desena de cantants de prop dels vint anys. És un dels motius pels quals li imagino un futur ben bonic a l'entitat solsonina.

APN

Ignasi Farràs, durant l'entrevista al Crostó

Birgit Walter, fundadora de l'estudi BMLD, al centre comercial Diagonal Mar, un dels espais en què ha treballat. MAREK JAROSZ

BMLD posa disseny a la il·luminació en gran

OBRA. L'estudi barceloní és present en divuit projectes, com ara l'hotel Nobu, de Robert de Niro **RECLAM.** Crida al reconeixement d'una professió aquí desconeguda

M. SARDÀ
BARCELONA

Birgit Walter, una alemanya que va arribar de nena amb els seus pares a Barcelona, va fundar, ara fa disset anys, BMLD, un estudi de disseny d'il·luminació independent, en uns anys en què aquesta professió no es coneixia a casa nostra. "Vam ser pioners a Barcelona en una professió que encara és molt desconeguda i mal interpretada", assegura. El disseny d'il·luminació va néixer als Estats Units als anys seixanta, després d'una crisi que va afectar el món del teatre, quan els il·luminadors van començar a treballar per als arquitectes, buscant un altre lloc on guanyar-se la vida.

Des de Nova York, la professió va arrelar també a Londres. Tan sols en aquestes dues ciutats, hi ha centenars d'estudis, "mentre que a l'Estat n'hi ha només sis i, a Catalunya, quatre", apunta Walter.

A BMLD fan projectes d'il·luminació arquitectònics per a espais permanents. "Analitzem els projectes des del punt de vista espacial, estudiem els requisits funcionals i proposem un plantejament lumínic que s'integri en l'arquitectura, realci l'espai, compleixi amb els seus requisits funcionals d'acord amb la normativa i sigui fàcil de mantenir, tant

dels del punt de vista econòmic com energètic", explica.

Walter va tornar a Alemanya durant uns anys, fins que, als disset anys, va decidir instal·lar-se a Barcelona per estudiar interiorisme i va sentir-se atreta pel món de la il·luminació. No s'ho va pensar dues vegades i va marxar cap a Nova York, on va cursar un màster en il·luminació arqui-

tècnica i va començar a treballar amb estudis d'aquella ciutat. S'hi va quedar deu anys, fins que va decidir retornar a Barcelona -"la meua ciutat d'adopció", diu.

A Nova York, va treballar en estudis que desenvolupaven projectes a gran escala. Així, va formar part de l'equip que projectava la nova il·luminació de les Torres Bessones poc abans que patissin l'atemptat, de les Torres Petronas, a Kuala Lumpur, del Newseum, el primer museu del periodisme, a Washington, i de l'aeroport de Toronto, al Canadà.

CREIXEMENT. "Els Estats Units m'han format com a professional. Allà és inconcebible desenvolupar un projecte arquitectònic sense un dissenyador d'il·luminació, mentre que aquí, a hores d'ara, encara no és així", afirma. I explica que només "s'exigeix aquesta figura en obres en què la propietat és estrange-

BMLD

FACTURACIÓ

500.000 €

TREBALLADORS

8

ANY DE FUNDACIÓ

2001

● BMLD gestiona i organitza el temps i l'equip per complir amb els requisits creatius, tècnics i de temps dels projectes. "La nostra figura assegura el pressupost", explica Walter, que afirma que allò que més li agrada són "els projectes amb un fort component humà".

ra". "Aquí falta desenvolupament de mercat i ens trobem que no es fan gaire obres per a estudis d'una envergadura mitjana. Tanmateix, aportem molt de valor i benefici a la propietat", assegura.

Al cap d'un any de crear BMLD, l'estudi es va encarregar de la reforma del Palau de la Música. Després, van arribar els projectes del MNAC, dels hotels Vela, Juan Carlos I i Sofia, i de la façana de La Rotonda. Enguany, s'han implicat en divuit projectes, alguns de ja acabats -el restaurant Zela, a l'hotel Met de Londres, obra de Norman Foster i amb Pau Gasol com un dels inversors- i d'altres que encara estan en marxa: l'edifici modernista de Catalana Occident, al passeig de Gràcia, el centre comercial Diagonal Mar, i l'hotel i el restaurant Nobu, de l'actor Robert de Niro i el xef Nobuyuki Matsuhisa, de què una part s'inaugurarà a final d'any. També participen en projectes d'il·luminació de diversos cinemes a l'Índia i d'un balneari urbà. BMLD obrirà, els pròxims dos anys, dues delegacions a Europa.

Un dissenyador d'il·luminació crea un sistema perceptiu, que vol dir, per Walter, que "hi ha una part emocional dins": "Crees punts focals, llum, ombres, contrastos, ritmes... Tot forma part del llenguatge de la llum. Són espais que et fan vibrar, on t'agrada ser-hi."

PERCEPCIONS

Cada país, una paleta de color

Birgit Walter identifica els països amb colors, com d'altres ho fan amb sabors o olors. La il·luminació, explica, "és una qüestió cultural; cada país té la seva paleta de color". Alemanya, diu, és de gris metàl·lic, groc i verd, mentre que a Catalunya ens atorga el beix i el

blanc. "Aquí el color és neutre, les fustes són més clares i la llum és molt brillant." Walter també ha entrat en el món de l'ensenyament. Va ser codirectora i professora del programa de postgrau d'il·luminació de la UPC, entre el 2010 i el 2016.

► 11 Noviembre, 2018

BARCELONEJANT

JAVIER
Pérez Andújar

No tornen els quinquis, torna la pobresa

DANNY CAMINAL

► Una patrulla dels Mossos d'Esquadra recorre un carrer del Raval, durant la batuda de la setmana passada contra els narcopisos.

No tornen els pispes, torna la pobresa. La macrobatuda contra la droga al Raval no és la tornada a la Barcelona dels anys 80. És el món d'avui lluitant contra la injustícia de sempre. El futur no eren els cotxes volants de *Blade Runner*, sinó les pasteres enfonsant-se al Mediterrani. Però la Barcelona dels 80 no ha mort, per descomptat. El que passa és que no viu als narcopisos del Raval. A la Barcelona dels 80 ni tan sols hi havia el Raval, encara se'n deia Barri Xino.

Potser el progrés només consisteix en un canvi de noms. Cosa de rics, com tot. Únicament amb pasta es canvia de cotxe, de casa, de família, de país. I de la mateixa manera, també es necessiten calés per canviar el nom de les coses. Per això els quinquis es continuen dient igual: quinquis, xoriços, pispes, no han pogut permetre's un canvi de marca, i els qui han robat d'una altra manera han anat canviant-se fins i tot el cognom, els logotips, les sigles, igual que una serp muda de pell, s'escorça viva per continuar alimentant la mateixa i blanca carn.

És allà, camuflada en aquesta mudança, on perdura la maledita Barcelona preolímpica. Però l'altra, no la vella Barcelona dels 80 tan menyspreada pels 'pijos' que va te-

nir por de mirar-la als ulls. Perquè ara resulta que la Barcelona execrable dels 80 era la de la gent humil. ¿Per? Perquè llavors les classes populars encara mantenien la seva part del pastís de carrer, polític, democràtic, una mica de treball, un lloc on viure sense massa por a què els fessin fora. No han parat fins que tot això l'hi han tret. Ha sigut així com aquella Barcelona va desaparèixer per sempre. El ric no rebutja el pobre quan no té, el ric detesta el pobre quan té. Per això, quan algú diu que tornem a la Barcelona dels vuitanta, quan assenyalen tan lluny del temps (i de si mateix), el que busca és ocultar una ciutat que mai se'n va anar: la Barcelona que va convertir el Palau de la Música en una centrifugadora de diner negre, la que no va posar maó, autopista, gasolinera, casino, deslocalització sense comissió rere la careta d'un partit polític. Assenyalen la gent del carrer per enllustar els seus vestits amb els parracs d'altres, per salvaguardar una Barcelona privada que protegeixen a ultrança, per no perdre el que encara conserven de tot això i, perquè en el cas que els embarguin els llums d'aranyia, quedar-se almenys amb els endolls.

La frase inicial d'Anna Karènnina és tan famosa perquè, a més a més de contenir tot el llibre, de condensar

El futur no eren els cotxes volants de 'Blade Runner', sinó les pasteres enfonsant-se

El ric no rebutja el pobre quan no té, el ric detesta el pobre quan té

La veritable culpa és com el poder, mai dona la cara i va de dalt a baix

les mil pàgines que la segueixen, hi cap el món sencer. **Marx i Engels** van ser breus, n'hi va haver prou amb un manifest, però encara així era molt més d'una frase el que van necessitar per explicar el mateix. Ni tan sols **Moisés**, que era mag i convertia els bastons en serps, quan va transcriure a la muntanya Sinai la llei del seu déu va poder deixar-la en menys de deu manaments (**Aaron i Moisés** van ser els **Engels** i **Marx** de l'Antic Testament, també ajudant un en el somni de l'altre, també amb la seva terra promesa). Després, quan l'evangelista **Mateu** va evocar els 10 manaments de **Moisés**, va dir que eren suficient un parell de punts per resumir-los. **Tolstói** va tenir prou amb una sola idea. Tota la literatura russa és un descomunal exercici de concisió. «Totes les famílies felices s'assemblen, però les infelices ho són cada una a la seva manera». Aquest és el principi d'Anna Karènnina i, senzillament, també aquesta és tota la història dels quinquis.

Quan et prenen el rellotge

Ha sigut necessari que estiguin tots morts, violentament morts en atraments, en venjances, a la garjola, a hospitals amb finestres al cel blau, a la seva habitació amb les germanes i els pares agafats de la mà al

menjador, perquè els qui mai els van veure de prop, perquè els qui els temien perquè una vegada van haver de tornar a la seva casa sense rellotge (els quinquis els prenen el rellotge als xavals al carrer, mentre els rellotges de les fàbriques els prenen als seus pares el que llavors se'n deia igualtat d'oportunitats), ha sigut precis tot això perquè els *pijos*, el grup social que més arrelada té la consciència de classe, utilitzi els quinquis com a moneda de canvi de les seves pràctiques corruptes, de les rialles sardòniques en tiberis on es netejaven les boques amb subvencions. De la inseguretat al carrer d'avui no tenen la culpa els morts dels vuitanta. La veritable culpa és com el poder, mai dona la cara i va de dalt a baix. (Un diumenge a la tarda, de xavalet, anava amb els meus pares per sota de l'autopista a casa de la meua àvia. Els diumenges eren així, era la visita setmanal. El meu pare sempre anava fumant i escoltava a la ràdio el *Carusel deportivo*. Anunciaven pursos La flor de la Isabela, però ell fumava Rex. De sobte va passar pel nostre costat un carro a tota llet. Per la finestrera del darrere va sortir un amic de l'escola i em va cridar molt content: «**Andújar**, que vaig en un cotxe **robot**!». Els quinquis dels 80 ho van pagar molt car. No tenien dret a la impunitat). ■

Alguien tiene que contarlo

Enric **Hernández**

DIRECTOR DE EL PERIÓDICO DE CATALUNYA

E

n 1978, cuando nació *El Periódico*, nadie daba un duro por el futuro de la prensa. De aquella percepción, 40 años después solo ha cambiado la moneda: hoy nadie da un euro por el futuro de los diarios. Y sin embargo...

Alguien tenía que contar, en 1991, que el PSOE se había financiado ilegalmente mediante sociedades interpuestas, trama luego conocida como el *caso Filesa*.

Alguien tenía que hacerse eco de la aparición del fenómeno *okupa*, del clamor ciudadano contra la guerra de Irak, del drama de los desahucios, de unos recortes sociales que cargan la factura de la crisis sobre los más desfavorecidos.

Alguien tenía que desvelar en el 2010, mientras los demás miraban para otro lado, que el

saqueo del Palau de la Música ocultaba una trama de comisiones ilegales a cambio de obra pública en beneficio de *Convergència Democràtica*, hechos confirmados años más tarde por la justicia.

Alguien tenía que investigar a fondo para lograr la liberación de Óscar Sánchez, un humilde lavacoche de Montgat extraditado por España y encarcelado en Italia al haber sido confundido con un narcotraficante.

Alguien tenía que hurgar en las miserias de unos depredadores sexuales que durante años abusaron de decenas de niños bajo el manto cómplice de la orden de los Maristas.

Alguien con los suficientes arrestos tenía que atreverse a publicar los correos electrónicos que delataban los oscuros negocios de Iñaki Urdangarín, el yerno del Rey, que hoy cumple pena de prisión por el *caso Nóos*.

Alguien tenía que plantarse ante quienes con mentiras y exageraciones dividieron a la sociedad y prometieron lo imposible, con el solo propósito de conservar el poder.

Hoy como hace 40 años, en papel, en el ordenador o en el móvil, el buen periodismo es indispensable en democracia. Porque alguien tiene que contarlo.

ROGER MAS I JOE DOLMAN actuen avui al Petit Palau de la Música dins de la programació del festival Músiques Sensibles. El cantautor de Solsona interpretarà temes de *Parnàs*, i el jove músic britànic s'estrena a Barcelona.

► 10 Noviembre, 2018

DISSABTE, 10 DE NOVEMBRE DEL 2018

854

cultura|s

La humanitat, a examen
El repte més ambiciós
de José Antonio Marina **P. 4**

Lviv/Lwow/Lemberg
Passeig pels escenaris de
'Calle Este-Oeste' **P. 9**

La versatilitat de Velázquez
Set obres del mestre sevillà
a CaixaForum **P. 13**

Plensa: una trajectòria

**Madrid i Barcelona
obren dues antològiques
simultànies **P. 20****

Fotografia:
Pedro Madueño

LA VANGUARDIA

Mirade|s

Jaume Plensa
(Barcelona, 1955)
és un dels artistes
catalans
contemporanis
amb més
reconeixement
internacional,
encara que al seu
país ha costat que
el seu treball fos
celebrat. Ara
presenta dues
exposicions,
pràcticament
simultànies, a
Madrid i
Barcelona. Una
oportunitat per
trobar-se amb
un món d'una
poètica original
en diàleg
permanent entre
la matèria
i l'espiritualitat

entrevista a **Jaume Plensa**

“M'agradaria que l'exposició generés silenci”

SÒNIA HERNÁNDEZ /
PEDRO MADUEÑO (FOTOS)

Amb les seves peces escultòriques i les instal·lacions entre l'escultura i l'arquitectura, crea espais on la gent es reuneix i es reconeix com a comunitat. Tot i això, Jaume Plensa assegura que al que aspira veritablement és a aconseguir el silenci enmig de la multitud. Un silenci ple de significats. Artista reclamat internacionalment per infondre al·lè a llocs gairebé oblidats –des d'una petita illa al Japó fins a una antiga mina al nord d'Anglaterra–, aquest mes de novembre serà especialment present al seu país. La Universitat Autònoma de Barcelona l'ha investit doctor honoris causa, instal·larà al Palacio de Cristal de Madrid un grup escultòric de malles d'acer que ens reclamen restar callats, comissariat per João Fernandes, i el Macba li dedica una exposició que recorre la seva trajectòria, comissariat per Ferran Barrenblit. La mostra s'inicia amb la reproducció del seu estudi de treball, que considera la prolongació de la seva ment. Ens hi endinsem.

Què signifiquen les exposicions que li dediquen el Centre d'Arte Reina Sofia al Palacio de Cristal i el Macba?

La vida és plena de sorpreses. Conec Ferran Barrenblit des que ell tenia disset anys, i som molt amics des d'aleshores. De jove net venia al meu estudi com a ajudant del fotògraf, i ara és el director del Macba; i em fa molta il·lusió, és un home molt brillant, i coneix molt bé la meua obra. Amb la de Madrid passa una cosa molt semblant, perquè soc amic de Manolo Borja-Villel des de fa mil anys, de quan va venir a Barcelona a dirigir la Fundació Tàpies, i de João Fernandes també. Ha estat molt interessant, perquè s'ha fet una feina amb gent amb qui he compartit mol-

tes coses; i més en ser al teu país i a la teua ciutat. S'uneixen molts factors que donen a l'exposició un component més emotiu.

Quin ha estat el criteri per a la selecció de les peces que es veuran a Barcelona?

El Ferran volia iniciar l'exposició amb una peça dels noranta. És un motlle per fabricar interrogants, amb això ja em va donar el to que pretenia per a l'exposició. He anat recollint coses que per a mi són importants. Per exemple, una peça que considero central en l'exposició: una cortina de lletres. N'he fet moltes amb poemes, però aquesta conté tota la Declaració Universal dels Drets Humans. És potser un dels poemes més bonics que s'han escrit mai. I alhora un dels més impossibles, en el sentit que no apliquem res de tot el que hi ha escrit.

Per què aquesta centralitat en l'exposició?

He fet molts dibuixos i escultures al voltant dels drets humans, igual que he treballat molt el *Càntic dels cànctics*, que és un poema d'amor dels més extraordinaris que s'han escrit. Però, en aquest cas, em va semblar bonic estructurar tota l'exposició al voltant d'aquesta cortina que, d'alguna manera, resumeix tota la nostra voluntat social i d'implicació amb el que passa, tant políticament com socialment. Alhora, hi ha una barreja poètica de somieig, del que voldríem i no arribarem mai a aconseguir. L'exposició comença amb l'interrogant i acaba amb la natura, perquè hem de tornar sempre a ella. Sense la natura no existim, i hem d'integrar-la a l'espai urbà.

També hi ha obres sobre la vibració de la matèria, aquella època en què vaig treballar el meu autoretrat a través de la imatge dels altres, el treball sobre el cos, que sempre m'ha fascinat tant... El cos és una geografia en moviment i cada persona és com una illa.

També hi haurà una reproducció de l'estudi de l'artista.

Tota la paret de l'entrada que ve des de l'atri del museu, de 36 metres. Per a mi és important perquè sempre he pensat que l'estudi és el teu cap. Per això pots viatjar amb ell a sobre, però necessites un lloc d'extensió del cap. M'agradava la idea d'enllaçar amb la gran tradició de l'artista i el seu estudi. És com un regal, com si pogués despullar-me davant de tothom.

Hi estaran representades totes les etapes de la seva trajectòria?

No hi ha res dels meus inicis amb el ferro forjat, que va ser el que em va donar una certa posició al món artístic. Me'n vaig anar a viure a Berlín i allà vaig co-

mençar a somiar amb la formació del món, de les muntanyes, aquell moment en què tot és líquid i es refreda, la lava, la transformació dels materials a través del foc. Alguna cosa de tot això es fa amb la forja, però de manera més radical, i llavors vaig començar amb el ferro colat. Va ser el moment en què el meu treball es va donar a conèixer més internacionalment, perquè era un material que no utilitzava ningú. Després, altres artistes l'han fet servir. Jo el vaig anar abandonant. L'exposició co-

PASSA A LA PÀGINA 22 ►

A l'esquerra,
Jaume Plensa
fotografiat
recentment al
seu estudi a Sant
Feliu de Llobregat

► 10 Noviembre, 2018

FOTO: JONTY WILDE © PLENSA STUDIO BARCELONA

FOTO: © PLENSA STUDIO BARCELONA

2009
Plensa va rebre l'encàrrec de regenerar l'espai d'una antiga mina de carbó a la localitat de St. Helens, al nord d'Anglaterra. El resultat va ser 'Dream', inaugurada i acollida amb molta emoció per part dels miners, que van llegir a la peça la història de l'antiga mina i l'esperança d'un nou espai

2008
De vegades el cos es concep com un recipient de bronze que acull un esperit que creix com un arbre, capaç de desbordar els límits imposats per la matèria. La peça 'Where?', amb molt d'autoretrat, n'és un exemple. Diverses peces similars s'instal·laran al pati del Macba per reclamar un retorn a la natura

2004
'The Crown Fountain', al Millennium Park de Chicago, va marcar un moment clau. És un exemple de la interacció entre l'artista i la comunitat per a la creació d'un nou espai públic. Va filmar els rostres de més de mil habitants. A més, va recuperar i va reinterpretar les gàrgoles com a elements que donen aigua i vida al seu entorn

2004
La cortina de lletres de ferro 'Glückauf' serà una peça central a l'exposició del Macba. Amb una particular reinterpretació de la Declaració Universal dels Drets Humans, l'obra proposa una reflexió sobre la distància entre l'ideal de societat que perseguim i els obstacles que trobem per aconseguir-ho

FOTO: © STUART RAYNER

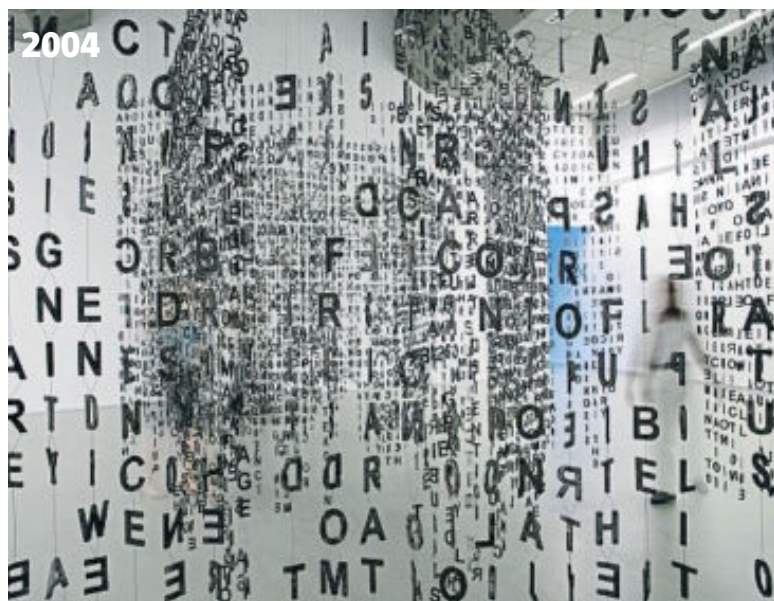

FOTO: JÜRGEN DIEMER © KUNSTHALLE MANNHEIM

FOTO: GUNTER LEPKOWSKI © MNCARS

► 10 Noviembre, 2018

2010

FOTO: LAURA MEDINA © PLENSA STUDIO BARCELONA

2014

La peça 'Mist' (2014), d'acer inoxidable, va formar part de la instal·lació 'Together', esdeveniment col·lateral de la 56a Biennal de Venècia el 2015, a la basílica de San Giorgio Maggiore. L'artista assenyala la mostra com un moment destacat perquè li va permetre descobrir tot un món amagat rere la comunitat benedictina

2012

L'aigua com a metàfora de vida està molt present a l'obra de Jaume Plensa. El projecte 'Olhar Nos Meus Sonhos (Awilda)', a Rio de Janeiro, va satisfer l'escultor perquè va impactar molt positivament entre la població local, que va interactuar amb l'obra i va contribuir a reinterpretar l'entorn natural amb una nova mirada

2010

En una visita recent al Japó, l'artista va comprovar com la seva peça 'Ogijima's Soul', entre l'escultura i l'arquitectura, havia contribuït a regenerar l'illa d'Ogijima. Habitada per unes cent seixanta persones, han tornat a instal·lar-s'hi famílies joves amb canalla i s'ha reobert l'escola

2008

FOTO: LAURA MEDINA © PLENSA STUDIO BARCELONA

2004

FOTO: LAURA MEDINA © PLENSA STUDIO BARCELONA

1992

FOTO: LAURA MEDINA © PLENSA STUDIO BARCELONA

1983

FOTO: © PLENSA STUDIO BARCELONA

2000

L'escultor recorda l'exposició 'Chaos-Saliva' al palau Velázquez de Madrid com una oportunitat important per al seu treball. Al museu barceloní es recupera part de la investigació sobre la vibració de la matèria i la recerca de l'espai com a energia que va dur a terme en la seva primera retrospectiva a Madrid

1992

Un gran interrogant marca el to del recorregut que el Macba ofereix per la trajectòria de l'escultor. 'Firenze II' proposa la possibilitat de fabricar preguntes sense fi, una actitud que es correspon amb el desig d'introspecció i reflexió que marca tota la seva producció. Així mateix, mostra la importància de lletres i símbols

1983

El cos humà és un dels temes destacats en l'obra de Jaume Plensa, ja des dels seus inicis. A partir d'un estudi intuïtiu, com els metges de l'edat mitjana, va arribar a la idea que el cos era modular, amb una lògica i un ordre. Al llarg dels anys, la representació ha guanyat en simbolisme. En la imatge, 'Pit', una obra de 1983

► 10 Noviembre, 2018

A dalt, l'escultor al seu estudi amb una de les obres que formen part del conjunt 'Invisibles' que s'exposa al Palacio de Cristal de Madrid

► VE DE LA PÀGINA 19

mença en el moment en què va començar a entrar la paraula. Després van venir altres símbols del llenguatge, perquè acabo amb una peça de música. Hi ha un trànsit per peces que considero més efímeres, més conceptuals, potser més afins al món i el llenguatge del Macba. Tinc moltes vides paral·leles. I crec que funciona molt bé el diàleg amb el que hi haurà al Reina Sofia. Allà he fet un projecte del que soc avui, no del que era ahir. El trajecte que s'inicia a Barcelona acabarà a Madrid. I crec que la gent s'adonarà que sempre he intentat parlar del mateix.

De què?

De qui soc, on vaig, qui soc en relació amb els altres, què són els altres...

D'aquesta relació extraordinària entre l'individu i la comunitat. Crec que aquesta ha estat la gran obsessió del meu treball: intentar definir-me com a persona per entendre millor el grup. Sempre he pensat que tot ve d'allò més petit: una pedra, al voltant un temple, al voltant una ciutat, al voltant un país, al voltant un continent, al voltant el món... Aquella pedra amb què comença tot seria l'individu, que seria la lletra. Una lletra pot semblar molt banal, però amb d'altres fas una paraula, i amb altres paraules tens un text, que amb un altre text desenvolupa una cultura. Crec molt en això, que també vol dir la relació amb el tot, amb la formació del món, el moviment dels continents... I tot amb aquest somieig, amb una gran admiració per l'aigua

com el gran espai públic, el gran lloc on tots podem ser el mateix, units per una memòria col·lectiva. L'escultura té una capacitat enorme per poder parlar d'això.

De quina manera hi són aquests temes en la seva concepció de l'espai públic?

Sempre he considerat l'espai públic com la casa de tots. Però matiso que un museu és un espai públic, i una galeria, i un teatre. No sé per què existeix el concepte general que quan parles d'espai públic et refereixes al carrer. He treballat molt als carrers, a la natura o a les ciutats, en espais urbans o no. Però la meua obsessió era el vincle amb la comunitat que els utilitzarà. He fet escenografies d'òpera amb aquest concepte, i exposicions en museus i galeries.

Entre el Macba i el Reina Sofia

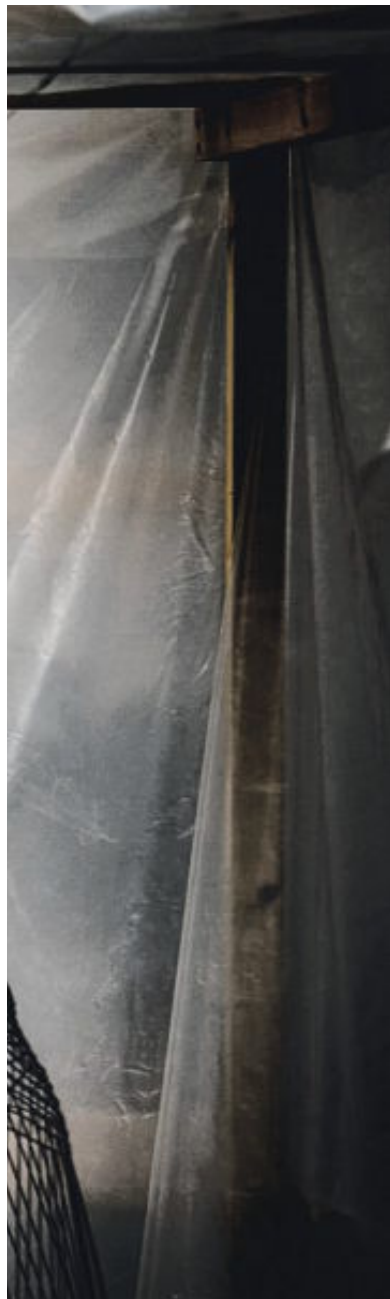
Per a l'escultor, es tracta de "la mateixa exposició en dos llocs". En qualsevol cas, són mostres complementàries:

Jaume Plensa. Invisibles

PALACIO DE CRISTAL - MUSEU NACIONAL CENTRE D'ART REINA SOFIA, MADRID.
DEL 16 DE NOVEMBRE DEL 2018 AL 3 DE MARÇ DEL 2019

Jaume Plensa

MACBA, BARCELONA.
DE L'1 DE DESEMBRE DEL 2018 AL 22 D'ABRIL DEL 2019

Quan tinc un encàrrec o se'm convidava a fer una intervenció en espais públics, faig projectes específics per al lloc, com he fet per al Palacio de Cristal. L'actitud és diferent de la que tens a l'estudi. Si faig una obra per a mi, és per a mi, no he de donar més explicacions, només he de pensar en els meus fantasmes. En el que es coneix com a espai públic hi ha una relació amb els altres. Per tant, vull saber molt bé on soc, la memòria del lloc. Normalment, quan em fan un encàrrec d'aquesta mena, tinc una crisi brutal, de la qual em vaigrefent al cap de dues o tres setmanes. És com quan t'enamores, però no coneixes la persona. És fascinant. Per això té tanta força l'art en l'espai públic, perquè hi ha una relació de l'individu, que és l'artista, amb una co-

munitat que amb els anys ha anat construint una memòria d'aquell lloc. Quan és un espai de nova creació és també molt interessant perquè l'has de regenerar, d'alguna manera és com si li infonguessis una ànima, una vida, un esperit.

Quina diferència hi ha entre treballar al Japó, als Estats Units o a Europa?

Cap en absolut. Fa poc li deia a algú que em sento estranger a tot arreu, i no perquè no estigui a gust. Sentir-me estranger és estar bé en qualsevol lloc, i això és important. Les persones som totes tan semblants...

I el cos de l'individu com a tema molt destacat. Com hi arriba?

Quan vaig començar, ja forjava cossos, la forma del cos, l'interior... Recordo que un amic metge, quan va veure els pulmons, les llengües, els ovaris que feia, em va dir que descrivia el cos com els metges de l'edat mitjana, intuïtívament. El comentari em va satisfer. Tot el cos tenia un ordre i una lògica. Tot això va anar evolucionant i el cos es tornava cada vegada més un continent ple de líquids i de somnis. Això es va anar convertint en l'essència de l'obra i va desaparèixer el cos, però vaig treballar molt la seva absència, parlava del cos encara que no hi fos: les portes, les cabines on la gent podia entrar. Va aparèixer la transparència dels fluids, a poc a poc, i va entrar una cosa que jo crec que marca molt el cos: la paraula. Si alguna cosa ens defineix com a éssers humans és la capacitat de crear paraules per comunicar-nos. I així vaig arribar fins a la *Crown Fountain*, un home-natge a la comunitat. Vaig filmar les cares de mil persones que vivien a Chicago. La relació amb la gent va ser tan emocional que vaig decidir que volia continuar fent retrats.

I les escultures de caps amb els ulls tancats ara són per tot el món.

El cap és la part més essencial del cos, tot passa allà. Sempre he defensat el cervell com la part més salvatge. La cara és l'única part del cos que no podem veure'n nosaltres mateixos, és un regal que fem als altres. Faig retrats de joves, de nenes, perquè sempre he defensat el concepte de femení com a alguna cosa no només propietat de les dones. Femení és la memòria, i el futur és femení. El masculí és un accident, fantàstic, però curt. Conservo una galeria de retrats fets en un moment en què la bellesa és d'una fugacitat extraordinària. El retrat no és ni d'una nena ni d'una dona, és un moment de trànsit que explica molt bé els meus interessos. Sempre amb els ulls tancats perquè no és el retrat d'una persona, sinó un mirall per mirar-nos.

Amb freqüència se 'l'considera un artista espiritual, metafísic, ètic.

Des del principi del meu treball li he donat molt valor a la part ètica, moral, espiritual de l'ésser humà. Ara sembla difícil defensar-ho. La mentida s'ha assentat en la nostra societat com un valor al qual la gent no li dona importància. I la incapacitat de parlar, que dues persones que pensen diferent intercanvien informació. Crec que l'espiritualitat és un punt d'unió, com l'aigua, que no pertany a ningú ni és mai al mateix lloc. Aquesta sensació de moviment em fascina. Existeix la idea que tot és matèria, que per a mi és important perquè faig escultura, però parlo de

sensacions, amor, odi, dia, nit, felicitat, tristesa: conceptes que l'escultura pot portar molt lluny. I quan faig una exposició, intento generar silenci, encara que sembli que tinc la batalla perduda. Ja des del principi semblava obsolet el que volia defensar. Però, honestament, tant me fa. Si és només un somieig, què passa? És el que percebo, el cervell és el gran

centre. En aquest sentit, soc molt mediterrani, necessito tocar les coses, fins i tot les idees. Per això de vegades m'han format més els científics que els filòsofs.

Què el va portar a dedicar-se a l'art?

A casa no hi havia cap vinculació amb l'art. Si amb el text i la música. Havien somiat ser músics i els agradava llegir. El famós piano del meu pare, del qual he parlat tantes vegades, o els seus llibres que no vaig voler llegir perquè li agradava molt la novel·la i a mi més la poesia. Aquella manera d'estar contra el pare és el que més m'ha influït. Anàvem al mercat de Sant Antoni, ell buscava novel·les de segona mà i a mi em fascinaven les portades de llibres sobre

Des del principi he donat molt valor a la part ètica, espiritual de l'ésser humà, ara és difícil defensar-ho

Qui ha estat fonamental per a la seva formació?

Vaig ser un estudiant pessim. Fa poc em va trucar la que va ser la meva professora de matemàtiques des dels dotze anys fins que vaig acabar al batxillerat i em va dir que s'havia assabentat que em feien doctor honoris causa i que no s'ho volia perdre. Em va fer molta il·lusió. D'ella

en vaig aprendre molt, potser matemàtiques no, però sí altres coses. La vida és plena de professors, i no necessàriament a les escoles. Recordo un dia que em van presentar José Àngel Valente. Prenent un gintonic, em va dir: "Jaime, no oblidis mai que la memòria és més vasta que els nostres records". Això és com dos anys d'universitat. La meua vida ha estat una sèrie de sorpreses meravelloses que m'han portat a compartir el camí amb professors extraordinaris.

Quines han estat aquestes sorpreses?

Per exemple, vaig créixer com el meu estudi anterior, al carrer Joaquin Costa. També recordo perfectament la mort de Miró. Em va impactar, perquè li tenia molt afecte encara que no el coneixia. Sentia molta estima per la seva simplicitat aparent, com la de Calder. Més tard, perquè jo era molt amic de Toni Tàpies Barba, vaig conèixer el seu pare, que va ser un home molt interessant. També recordaré sempre quan em va venir a buscar Chillida. Jo era molt jove, i vam tenir una relació molt bonica. Però van ser casualitats.

Quines altres persones han estat fonamentals en la seva trajectòria?

El moment clau és quan vaig conèixer la Laura, la meua companya. És la persona que ha marcat la meua vida i la que li ha donat contingut. És molt difícil fer sol un camí com aquest. De vegades ens fa vergonya dir aquestes coses.

Com viu la relació de Barcelona amb la seva obra 'Carmela'?

Sempre es barreja la política amb l'activitat cívica de les comunitats. L'art sempre és polític, encara que no ho vulguis, i l'actitud dels artistes encara més. M'ha passat diverses vegades que la gent demana que una obra es quedi a la seva ciutat. A Barcelona em van convidar a fer una intervenció i vaig demanar de posar una peça a l'exterior del Palau de la Música perquè em semblava que aquella cantonada no havia quedat resolta, que era important que des de la Via Laietana hi hagués un reclam per anar al Palau. Crec que va ser encertat. La peça té una discreció visual que deixa que el Palau es llueixi. Em produeix un gran plaer que la

gent que viu per allà la utilitzi, li agradi i vulgui que s'hi quedi.

Què li agradaria que pensessin els visitants de la seva última exposició?

M'agradaria que la gent que visités el Macha o el Palacio de Cristal no digués res, que només sentís una emoció. Per a mi és la mateixa exposició en dos llocs. M'agradaria que la gent mirés al seu interior i pensés en el que no han dit i els agradaria dir, i que per fi ho diguessin. |

+ concerts

Divendres, 9

BRAD MEHLDAU *Jazz*

És un dels plats forts de la cinquena edició del Festival de Jazz de Barcelona. El pianista Brad Mehldau s'associa a l'OCB per interpretar la banda sonora del film 'There Will Be Blood'. L'AUDITORI. LEPANT, 150. HORA: 20H. PREU: ENTRE 32 I 42€.

15% DE DESCOMPTE.

Entradasdevanguardia.com

JOE CREPÚSCULO

Indie pop

Una de les figures més fascinants del nostre underground sonor celebra la primera dècada de trajectòria amb la publicació de l'àlbum recopilatori '10' (2018). SIDECAR. PL. REIAL, 7. HORA: 21H. PREU: ENTRADES EXHAURIDES.

MIGUEL POVEDA *Flamenc*

Referent del flamenc contemporani, el cantaor porta al Mil·lenni el nou espectacle 'Enlorquecido'. GRAN TEATRE DEL LICEU. LA RAMBLA, 51-59. HORA: 21H. PREU: ENTRE 18 I 78€.

15% DE DESCOMPTE.

Entradasdevanguardia.com

CARINE TINNEY I DANIEL

TARRIDA *Clàssica*

L'aclamada soprano oferirà un recital de cançons espirituals acompanyada del pianista català Daniel Tarrida. SANT PAU RECINTE MODERNISTA. ST. ANTONI MARIA CLARET, 167. HORA: 20H. PREU: 20€.

15% DE DESCOMPTE.

Entradasdevanguardia.com

Dissabte, 10

BILL EVANS *Jazz*

Deixeble de Miles Davis, el saxofonista visita Barcelona amb el trompetista Randy Brecker. BARTS. AV. DEL PARALLEL, 62. HORA: 21.30H. PREU: ENTRE 24 I 42€.

15% DE DTE.

Entradasdevanguardia.com

JOAN COLOMO + GERMÀ AIRE *Jazz*

Joan Colomo i Germà Aire comparteixen cartell per presentar els nous àlbums respectius: 'L'oferta i la demanda' (2018) i 'Sempre' (2018). LA [2]. NOU DE LA RAMBLA, 111. HORA: 21H. PREU: 12€ ANTICIPADA, 15€ A TAQUILLA. ● Ticketea.com

ROGER MAS *Cançó d'autor*

És un dels primers convidats de l'edició d'enguany del cicle de concerts Músiques Sensibles. PALAU DE LA MÚSICA. PALAU DE LA MÚSICA, 4-6. HORA: 21.30H. PREU: ENTRE 19 I 24€.

● Palaumusica.cat

Dilluns, 12

MIGUEL RÍOS *Rock*

L'icònic cantant granadí se suma al cartell del Mil·lenni amb 'Symphonic Ríos', espectacle amb què porta els seus èxits al terreny de la música clàssica. GRAN TEATRE DEL LICEU. LA RAMBLA, 51-59. HORA: 21H. PREU: ENTRE 18 I 128€.

15% DE DTE.

Entradasdevanguardia.com

Dimarts, 13

MON LAFERTE *Rock, soul, blues*

Resposta xilena a Amy Winehouse, s'ha proposat conquerir el món amb 'Norma' (2018). APOLO. NOU DE LA RAMBLA, 111. HORA: 21H. PREU: 25€ ANTICIPADA, 30€ A TAQUILLA. ● Stubhub.com

Dimecres, 14

POSTMODERN JUKEBOX *Swing*

L'orquestra liderada per Scott Bradlee torna a visitar-nos fent escala amb la gira 'Back in Black & White'. RAZZMATAZZ. ALMOGÀVERS, 122. HORA: 20.30H. PREU: 30€ ANTICIPADA, 35€ A TAQUILLA.

● Entradas.com

Dijous, 15

ELEANOR FRIEDBERGER *Indie rock*

'Rebound' (2018) és el nou disc de l'aclamada cantautora, treball inspirat en les revoltes socials gregues del 2016. VOL. SANCHO DE ÁVILA, 78. HORA: 21H. PREU: 8€ ANTICIPADA, 12€ A TAQUILLA. ● Lafluent.com

ORISHAS *Hip-hop llatí*

Després de deu anys de silenci, els cubans Orishas han reaparegut amb 'Gourmet'. Dijous vinent el descobreixen a Barcelona. RAZZMATAZZ. ALMOGÀVERS, 122. HORA: 21H. PREU: 30€ PREU ÚNIC.

● Ticketea.com

PABLO LÓPEZ *Pop*

Producte de la factoria 'OT', al Palau Sant Jordi reviurà els millors moments de la seva discografia parant una atenció especial a 'Camino, fuego y libertad' (2017). PALAU SANT JORDI. PASSEIG OLÍMPIC, 5-7. HORA: 21H. PREU: ENTRADES EXHAURIDES.

THE NEW RAEMON

Indie rock, indie folk

El cantautor, una de les veus més personals del nostre cosmos sonor, inicia la gira de presentació del seu molt recent nou elapé, 'Una canción de cuna entre tempestades' (2018). APOLO. NOU DE LA RAMBLA, 111. HORA: 20H. PREU: 15€ ANTICIPADA, 18€ A TAQUILLA. ● Ticketea.com

Palau de la Música: programació de novembre

El Palau de la Música Catalana continua temporada. Aquí trobareu tots els concerts de novembre

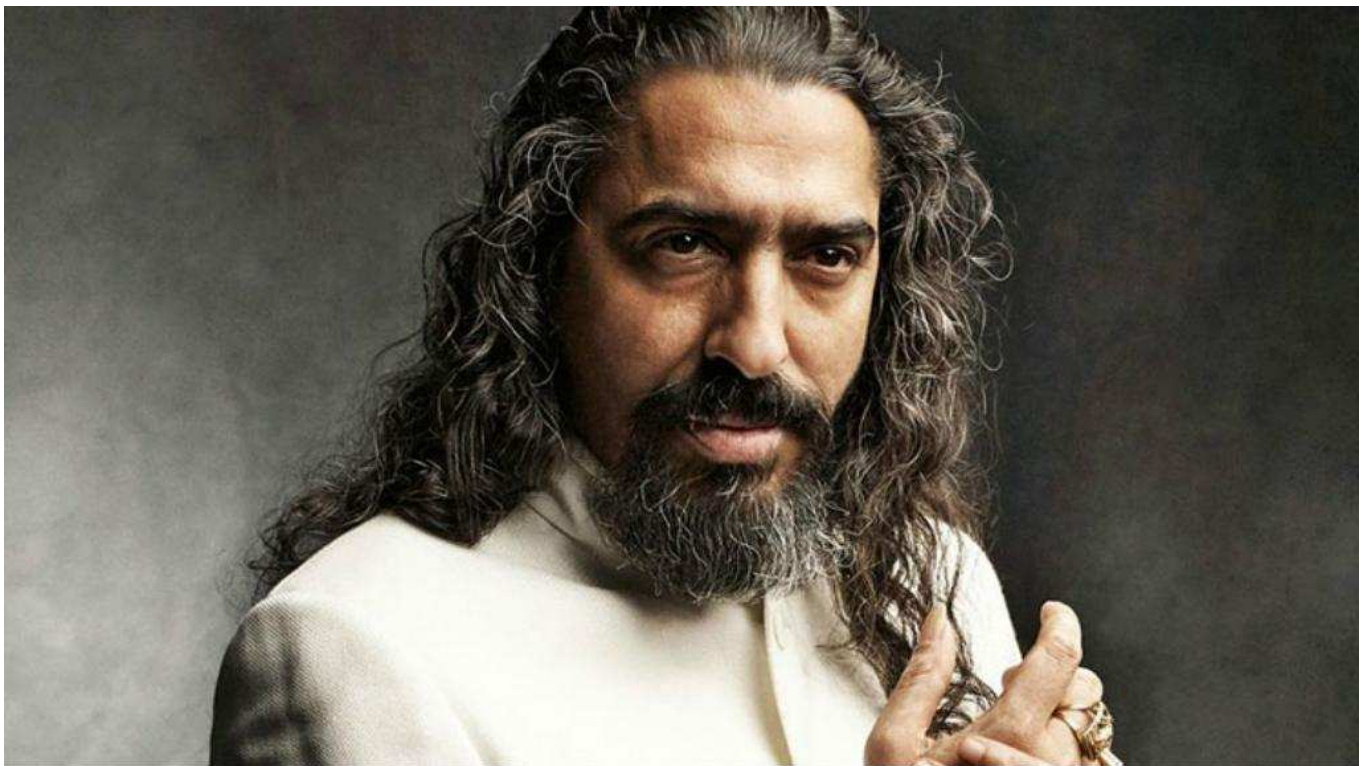
Cultura betevé | dilluns, 5 de nov. del 2018, a les 13.51

El **Palau de la Música** continua temporada i arriba al mes de novembre, com sempre, amb propostes musicals de gran qualitat i d'estils diversos.

Hi escoltareu **jazz**, com Madeleine Peyroux o la Locomotora Negra, **flamenc** amb Diego el Cigala o l'homenatge a Paco de Lucía, entre d'altres, passant pels **clàssics de la clàssica**: Vivaldi; Beethoven; 'La traviata', de Verdi; o 'La flauta màgica', de Mozart.

betevé

etiquetes

— concerts — Palau de la Música Catalana

també et pot interessar

directes

oaparams=2 bannerid=1672 zoneid=12 cb=f7262d8163 oadest=https%3A%2F%2Fwww1.diba.cat%2Fllibreria%2FDestacats.asp%3FID%3D62%326Opener%3DLibre

Cercar	Cercar
--------	--------

7.11.2018

Comparteix a Twitter (<https://twitter.com/intent/tweet?text=La+ta%20sa+de+sang+de+M%C3%A0rius+Sampere%20%7C%20https://www.nuvol.com/noticies/la-tassa-de-sang-de-marius-sampere/>)

[680x470.jpg&p\[title\]=La+tassa+de+sang+de+M%C3%A9rid+de+Sampere&p\[summary\]=A+%E2%80%98Descodificacions%E2%80%99+de+Catalunya+i+reunim+els+vuit+poe](#)

Gerard E. Mur
(<https://www.nurseries.com>)

Periodista.
vol.com/jautor/perard
gerald@worldnet.att.net

@GerardMurSole

(<http://www.twitter.com/GerardMurSole>) .

252 articles publicats

+ Altres articles d'aquest autor

[El dia que 'la Bonet' soni a la ràdio](https://www.nuvol.com/noticies/el-dia-que-bonet-soni-a-la-radio/)
(<https://www.nuvol.com/noticies/el-dia-que-bonet-soni-a-la-radio/>)

[Jo no soc així](https://www.nuvol.com/critica/jo-no-soc-aixi/) (<https://www.nuvol.com/critica/jo-no-soc-aixi/>)

[Preservar per existir](https://www.nuvol.com/noticies/preservar-per-existir/)
(<https://www.nuvol.com/noticies/preservar-per-existir/>)

[Pepa Plana: "Necessito algú que em miri"](https://www.nuvol.com/noticies/pepa-plana-necessito-que-algu-em-miri/)
(<https://www.nuvol.com/noticies/pepa-plana-necessito-que-algu-em-miri/>)

[Big Draw: amb la llum també es dibuixa](https://www.nuvol.com/noticies/big-draw-amb-la-llum-tambe-es-dibuixa/)
(<https://www.nuvol.com/noticies/big-draw-amb-la-llum-tambe-es-dibuixa/>)

cantant, ha estat escollit, pòstumament, el poeta convidat del Cicle L'Hivernacle (http://www.palaumusica.cat/ca/marius-sampere-poeta-convidat_617673) del Palau de la Música.

Màrius Sampere: “L’home no parla, és el món que ressona”. | Foto: Carme Esteve

“Ha estat un procés laboriós”, diu l’editor **Josep Lluh** sobre el treball de recollida i endreça. “La compilació sorgeix de les ganes de facilitar les coses al lector de poesia, aquesta immensa minoria, com deia Juan Ramón Jiménez”, continua. “Les dimensions de l’obra de Sampere són enormes i molts dels seus llibres clau eren introbables”. Per llibres clau hem d’entendre poemaris com *L’home i el límit* (Premi Carles Riba 1963) o *Les imminències* (Premi Nacional de Literatura 2003).

Descodificacions té el format just que necessita la poesia de Sampere. “Es podien haver fet unes obres completes però no hauria estat eficaç”, diu Lluh. Volums i volums que no haurien tingut el grau de concentració precisa ni la manipulació còmoda d’aquesta tria. “No era pràctic”. Tampoc ha resultat una antologia. S’ha evitat “trossejar” l’obra. Finalment, tenim entre mans una selecció dels millors llibres de Sampere a parer del mateix autor, que va accedir a condensar-se en aquesta fórmula. Obra nuclear –expressió del poeta–, dimensió global, unitat de fons. Totes les fases essencials són aquí. L’edició ha anat a càrrec de **Carles Duarte** i **Mireia Vidal-Conte**, amics del bard i també poetes.

Convèncer a Sampere no va ser difícil. Duarte i Vidal-Conte van plantejar-li un exercici resolutori: si un dia tot es cremés, quins llibres trobaríem protegits en una capsa. *Descodificacions* congrega els que hauria preservat en un moment de ponderació asserenada. Són els vuit que considerava l’endocarpí de la seva obra: *L’home i el límit*, *Poemes de baixa freqüència*, *Oniris i el tret del caçador*, *L’ocell que udola*, *Subllum*, *Les imminències*, *Jerarquies* i *Ens trobarem a fora*. Dibuixen un llarguíssim segment: de l’any 1963 al 2006. La visió transversal de les diferents etapes. Del ventall estès per fer la selecció, però, van quedar-ne fora els dos últims poemaris (*L’esfera insomne* i *Dèmens*), publicats a **LaBreu Edicions** per Vidal-Conte. No van ser candidats perquè els recordem amb poc esforç i, a més, són fàcilment trobables.

“Va encertar amb la tria”, diu l’editora, que fa veure les dues maneres d’iniciar-se amb Sampere, “lliga Champions”. Bé a través d’aquest gruiç nuclear, bé pel darrere. Sigui com sigui, el lector que fixi la vista en Sampere estarà entomant un desafiament intel·lectual de magnitud espessa, i lectors així, intrèpids, coratjosos, “fan molta falta”. “No escrivia per al lector”, continua Duarte. Sampere es va lliurar *únicament* a la construcció d’una aventura literària i artística.

(https://ad.nuvol.com/revive/www/delivery/ck.php?oaparams=2_bannerid=1669_zoneid=11_cb=46)

+ Llegits

- 1 Faltes d’ortografia? Si aquest fos el problema...
(<https://www.nuvol.com/opinio/les-faltes-si-aquest-fos-el-problema/>)
- 2 Lluís Duch: "El capitalisme ens fa creure que el desig pot ser satisfet"
(<https://www.nuvol.com/entrevistes/lluis-duch-el-capitalisme-ens-fa-creure-que-el-desig-pot-ser-satisfet/>)
- 3 Els deu errors més freqüents en català
(<https://www.nuvol.com/noticies/deu-errors-freqüents-en-català/>)
- 4 Una universitat de les arts a Catalunya?
(<https://www.nuvol.com/noticies/una-universitat-de-les-arts-a-catalunya/>)
- 5 Carlos Lesmes y Carmen Calvo. Los gestos que nos traicionan
(<https://www.nuvol.com/noticies/carlos-lesmes-y-carmen-calvo-diez-gestos-que-nos-traicionan/>)
- 6 Per què no desobeïm?
(<https://www.nuvol.com/noticies/per-que-no-desobeïm/>)
- 7 De Mar i cel a Maremar
(<https://www.nuvol.com/critica/de-mar-i-cel-a-maremar/>)
- 8 L’accent diacrític: una reforma positiva però insuficient
(<https://www.nuvol.com/opinio/laccent-diacritic-una-reforma-positiva-pero-insuficient/>)
- 9 Emili Vilanova. Escenes barcelonines
(<https://www.nuvol.com/critica/emili-vilanova-escenes-barcelonines/>)
- 10 L’honor de ser pagès
(<https://www.nuvol.com/noticies/lhonor-de-ser-pages/>)

Rent a Scooter
(<http://www.via-vespa.com>)

Barcelona és un vesper.
Vola per Barcelona amb una Vespa!

(<http://www.via-vespa.com>)

La condensació, és clar, emana conclusions de la seva obra. “No era un personatge analític”, per exemple. Se sent a gust entre i amb el caos. “La cultura és caos”, assegurava. L’excés de racionalitat –creia– danya el fet cultural. Sempere, doncs, transgredeix la racionalitat. El poeta es troba en la cruïlla entre “la racionalitat freda i el misticisme”. No es rendeix a “la melmelada”, segons Vidal-Conte. Aposta per l’aspror, la sang i la duresa. La seva poesia és com un matxet que ajuda a fer-nos camí. Un camí gens fàcil: visceral, insurreccional i desafiant. També és la navalla amb què manté una batalla amb el llenguatge: és un poeta que no creu en el seu propi llenguatge. Per a Duarte, Sempere trenca amb la tradició i embranca el seu vers amb el de “**Gelman, Celan o Bukowski**”. Se situa així en la primera filera de la poesia contemporània. La seva és una obra dura, gens edulcorada. “Has d’anar de cara a la vida i a la mort”, segons Duarte.

Oferir el ‘descodi’

“Li va costar consolidar-se com a poeta. Va trigar molt de temps a veure publicat el primer llibre; cinc anys”, explica Duarte. *L’home i el límit* és premiat el 1963, però no arriba a les llibreries fins al 1968. És el primer poemari, però Sempere no era tant *novell*, ja vorejava els quaranta (neix el 1928 a Barcelona). Va costar-li trobar la fortuna de la publicació endreçada i regular, però finalment la va obtenir: “No és algú a qui li quedessin llibres al calaix. Va publicar gairebé tot el que tenia escrit”.

No és fins a l’etapa en què publica a **Columna**, amb un **Àlex Susanna** que el reivindica amb vehemència, que el nom de Sempere comença a sonar en determinats cercles poètics. Aquesta etapa l’hem d’emmarcar als anys vuitanta i primera meitat dels noranta. Més tard (segona meitat dels noranta i primers anys del nou segle), Sempere salta a Proa, on viurà també un moment important de reconeixement i projecció. L’última estació, com dèiem, va ser LaBreu, casa que li va proporcionar una connexió natural amb el lector més jove i expeditiu.

Pel que fa al títol, el lector de Sempere haurà trobat la paraula *descodificació* (o *descodificacions*) amb freqüència. En els últims textos és un mot –i una idea– recurrent. De fet, és present amb molta força al seu últim llibre publicat en vida: la novel·la *Àlien i la terra promesa* (a LaBreu també). Vidal-Conte i Duarte expliquen que els últims mesos de vida escrivia aquesta paraula amb obsessió. La reescribia amb tenacitat perquè pogués ser llegidora. La tremolor sensorial que patia el feia escriure amb dificultat, perdia claredat.

Dir *descodificacions* és pronunciar una pretensió: la compilació s’erigeix com la clau per descodificar les seves obres. Segons Vidal-Conte, Sempere “t’ofereix un ‘descodi’”. Hi apareix tot el seu cosmos interior: la perplexitat que implica l’existència, la lluita incansable per la transcendència, la relació amb la mare, la poesia, la mort (“quan aparegui la mort | clavaré els ulls en la mort”), el sentit de l’humor (es mofa d’ell, però també “del mort i del qui el vetlla”) i la decadència. “És un cop de puny sobre la taula. Veiem com avui tothom aplaudeix la

(https://ad.nuvol.com/revive/www/delivery/ck.php?oaparams=2 bannerid=1685 zoneid=170 cb=1 unya-y-carne%3Futm_campaign%3Dchicuelo%26utm_med